

Konkurrencetopmøde

Budskaber fra konkurrencetopmødet i Agerskov den 4. februar 2010

Baggrund for konkurrencetopmødet

Ved konkurrencetopmødet var det formålet at få afklaret, hvilke konkurrenceforhold der er årsag til, at vi i Sønderjysk Landboforening oplever

- at vi skal se millioner af smågrise passere ned ad E 45 og over den dansk-tyske grænse. Et fald på 25 % i den danske svineproduktion betyder et fald på ca. 14.000 beskæftigede i Danmark - og et fald i eksportindtægterne på ca. 6 mia kr.
- at vi skal se biomajs fra ca. 5.000 ha blive eksporteret til biogasproduktion og CO₂-reduktion i Tyskland

- at vore medlemmer i stigende grad ser sig nødsaget til at foretage nyinvesteringer i landbrug syd for grænsen frem for i Danmark
- at den nuværende landbrugspolitik, energipolitik, landdistriktspolitik medvirker til en affolkning af Danmarks yderområder - i modsætning til i Tyskland.

Samtidigt har der været talt om, at rammevilkårene var for stramme i Danmark, men det har været svært at få konkretiseret, hvad det helt eksakt betyder for den enkelte landmand.

Dette blev også belyst på Agerskovmødet og fremgår af nedenstående, hvor vi kort præsenterer budskaberne fra de enkelte indlæg. Som afslutning er der udarbejdet en opsummering.

Dansk konkurrenceevne

Cheføkonom **Leif Nielsen**, Landbrug & Fødevarer, sagde i sit indlæg, at det er vores eget ansvar at være konkurrencedygtige, og at der er sket en tydelig forskydning mellem Danmark og Tyskland de sidste 4-10 år. Han nævnte også

- at lønomkostningsniveauet er vokset meget mere i Danmark end i Tyskland
- at vi har en række skatter, begrænsninger og afgifter, som vore tyske naboer ikke har
- at tyske landmænd har store muligheder for en ekstra indtjening ved produktion af biogas og anden

grøn energi

- at der kan være særlige momsregler for tyske landmænd

Henning Otte Hansen, seniorforsker ved Fødevarøkonomisk Institut fortsatte, og hans hovedsynspunkter var:

- Landbrug er vigtigt for den danske samfundsøkonomi
- Fødevarerindustriens eksportandel er på 50 %
- Fødevarerindustriens andel af industriproduktionen i alt 30 %
- Værdiskabelsen pr. landmand er den bedste i verden

- Produktivitetens fremgangen er 5 gange højere end gennemsnittet i de øvrige I-lande
- Forbillede for andre lande
- Vi får aldrig et ens omkostningsniveau i EU

Jeg vil være dansk svineproducent!

Jørn Ebbesen og hans familie etablerede sig i 1995 med grisesøer og slagtesvineproduktion. I dag har familien 900 søer og producerer 17.000 slagtesvin.

Der er tilkøbt yderligere 150 ha i fællesskab med en medarbejder, og de to samarbejdspartnere har fået miljøgodkendelse til at udvide slagtesvineproduktionen med yderligere 15.000 stk. Men de har et stort spørgsmål: **Er der fremtid i at etablere en slagtesvineproduktion i Danmark?**

På konkurrencetopmødet spurgte vi to af Jørn Ebbesens kolleger. De er

begge etableret på gårde i Danmark, men for flere år siden har de valgt en

udvidelsesstrategi i Tyskland, hvortil de har flyttet noget af produktionen.

Hans Henrik Pørksen, Mjolden

Hans Henrik Pørksen har aktiviteter i Mjolden, Danmark med 360 ha, 1.100 søer og 5 medarbejdere.

Hans Henrik har også valgt at etablere sig i Tyskland, hvor han har aktiviteter i Tyskland, Süderlügum og Wolgast (det gamle østtyskland):

- 920 ha ejet jord og 1.000 ha lejet jord
- 8.400 frats-stipladser
- 320 ammekøer
- 25 % andel i 3 x 625 kwt biogasanlæg
- Bygger et 625 kwt biogasanlæg til foråret
- Søger om yderligere 5.000 fratsstipladser
- I alt er der 23 ansatte med ca. 70 beskæftigede i følgeerhverv.

Ifølge Hans Henrik Pørksen er forskellen mellem dansk og tysk landbrug:

- Landbrug er ønsket i Tyskland!
- Jordskat er 1/3 af dansk niveau
- Ingen afgift på planteværn
- Flere planteværnsmidler - højere udbytter
- Ingen gødningskvoter
- Bedre afvanding
- Hjælpepakke i krisen på 5,6 mia. kr.
- Forbedringstilskud på 25-40 %
- Satsning på biogas - rentabelt for landmanden

I Danmark mødes vi med begrænsninger, afgifter og modvilje mod landbrug på trods af, at vi er "verdens bedste".

Bent H. Lund, Højer

Kollegaen Bent H. Lund, Højer, der primært er mælkeproducent supplerer:

Produktionen i Danmark er på 440 SDM årskøer, 7.500 producerede slagtesvin og 350 ha.

I Tyskland har Bent Lund følgende:

- 270 ha lige syd for grænsen
- 870 ha ejet jord sammen med en kompagnon i det gamle Østtyskland
- Forpagtet 3.230 ha i det gamle Østtyskland
- 750 ammekøer og 500 malkekøer
- Fremtid: En udvidelse, hvor der bygges ny stald til 1.000 køer i 2010. Udvidelsen kræver ikke ny tilladelse, for der var i 1991 1.000 køer på ejendommen.

Hvorfor Tyskland?

- Politisk venlighed
- Udviklingsmuligheder
- Spændende at være landmand!
- Tilskudsmuligheder til udvidelser
- Kompetent arbejdskraft til en over-

kommelig omkostning

- Ingen betaling for offentligt tilsyn

Frem for alt fremhæver Bent H. Lund, at myndighedsbehandlingen og myndighedernes holdning til landbrug i Danmark er et stort problem. Her nævner han fx

- At kommunen "politianmelder" i stedet for at gå i dialog.
- At behandlingen af miljøansøgninger er for træge og nogle gange sker på et useriøst grundlag
- At kommunen ikke passer afvandingen via å-løbene.
- At det danske omkostningsniveau er for højt i forhold til de indtjeningsmuligheder, vi har.

Politisk velvilje over for landbruget er en nødvendighed, og velviljen skal omsættes i konkrete handlinger, vi kan mærke i hverdagen, hvis jeg skulle udvikle mit landbrug i Danmark i stedet for i Tyskland.

Jørn Ebbesens svære valg!

For at hjælpe Jørn Ebbesen med det svære valg med hensyn til, hvor han skal udvikle et fremtidigt landbrug, har vi opstillet helt konkret, hvad de forskellige forhold betyder, hvis han vælger at udvide i Tyskland.

Vi har i oversigten til højre opstillet Jørn Ebbesens økonomi og sammenlignet økonomien ved en investering i henholdsvis Danmark og Tyskland og indregnet de tyske fordele i dækningsbidraget. I hovedtræk ser det ud som vist her i tabellen.

Oversigt over økonomien ved en udvidelse i Danmark kontra etablering i Tyskland

<i>Alle beløb er i kr.</i>	Danmark	Tyskland
Dækningsbidrag ved 15.000 slagtesvin	1.677.000	2.299.000
Kapacitetsomkostninger	158.000	155.000
Renter og afskrivninger (efter tilskud)	1.156.000	867.000
Til aflønning og risiko i svineproduktionen	363.000	1.174.000
+ eventuelle øvrige fordele:		
Fordele ved 450 ha planteavl		308.000
Grøn energi ved biogas, såfremt der bygges anlæg til forarbejdning af af husdyrgødning, min. dækningsbidrag		1.000.000
Samlet fordel ved etablering i Tyskland		2.482.000

Kære politikere!

Hvad skal Jørn Ebbesen og alle andre unge, dynamiske landmænd vælge?

Skal de vælge en fremtid i Danmark med udsigt til vedvarende stramminger af rammevilkår, begrænsninger, afgifter, politisk og kommunal modvillighed og et begrænset økonomisk resultat

eller

skal de vælge at flytte den planlagte produktion syd for grænsen, hvor der er politisk og myndighedsmæssig imødekommenhed og mulighed for indtjening på et niveau, der giver grundlag for servicering af gælden såvel som dækning af risiko og arbejdsmæssig indsats?

Pointen er...

at det egentlig er meget få danske landmænd, der ønsker at flytte produktion og arbejdspladser ud af

landet. Med lempelige rammevilkår og myndighedsmæssig velvilje over for landbrugserhvervet på niveau med de tyske, så ville økonomien være så meget bedre, at landbruget ville have meget lettere ved at forrente gælden og selv generere økonomi til investeringer. Dette vil med det samme medføre stabilisering af økonomi og kreditværdighed og dermed afværge finanskrisen i landbruget.

Derfor, kære politikere

Danske landmænd er i verdensklasse! Danmark er naturligt et ideelt og dejligt landbrugsland.

Vi danske landmænd vil utrolig gerne bidrage til den danske økonomi og beskæftigelse og leve en tilværelse som producenter af kvalitetsfødevarer.

Men hvis vi skal have succes i konkurrencen på markederne, så skal vi have rimelige vilkår i konkurrencen.

Som det er nu, taber vi i konkurrencen på grund af for store forskelle i rammebetingelserne imellem de enkelte lande.

I Sønderjysk Landboforening tror vi på, at landbrugserhvervet kan være nøglen til fornyet udvikling og vækst i Danmark, men det kræver aktiv handling fra regering og folketing, så vi får konkurrencedygtige rammevilkår.

Det opfordrer vi hermed til!

